

RAPPORT GEUR ONDERZOEK GEURCONTOUREN EN GEURONDERBOUWING

**Oprichting manege
Broekstraat 7 te Geffen**

Opdrachtgever: BRO-Lycens
Contactpersoon: de heer D. Lokhorst

Documentnummer: 20140924/C01/RK
Datum: 26 mei 2014

Opdrachtnemer: De Roever Omgevingsadvies
Auteur: de heer R. Keetels
Projectleider: de heer C. den Hertog

De Roever Omgevingsadvies
Postbus 64
5480 AB SCHIJNDEL
T 073-5941011
F 073-5941120
E deroever@deroever.nl
I www.deroever.nl

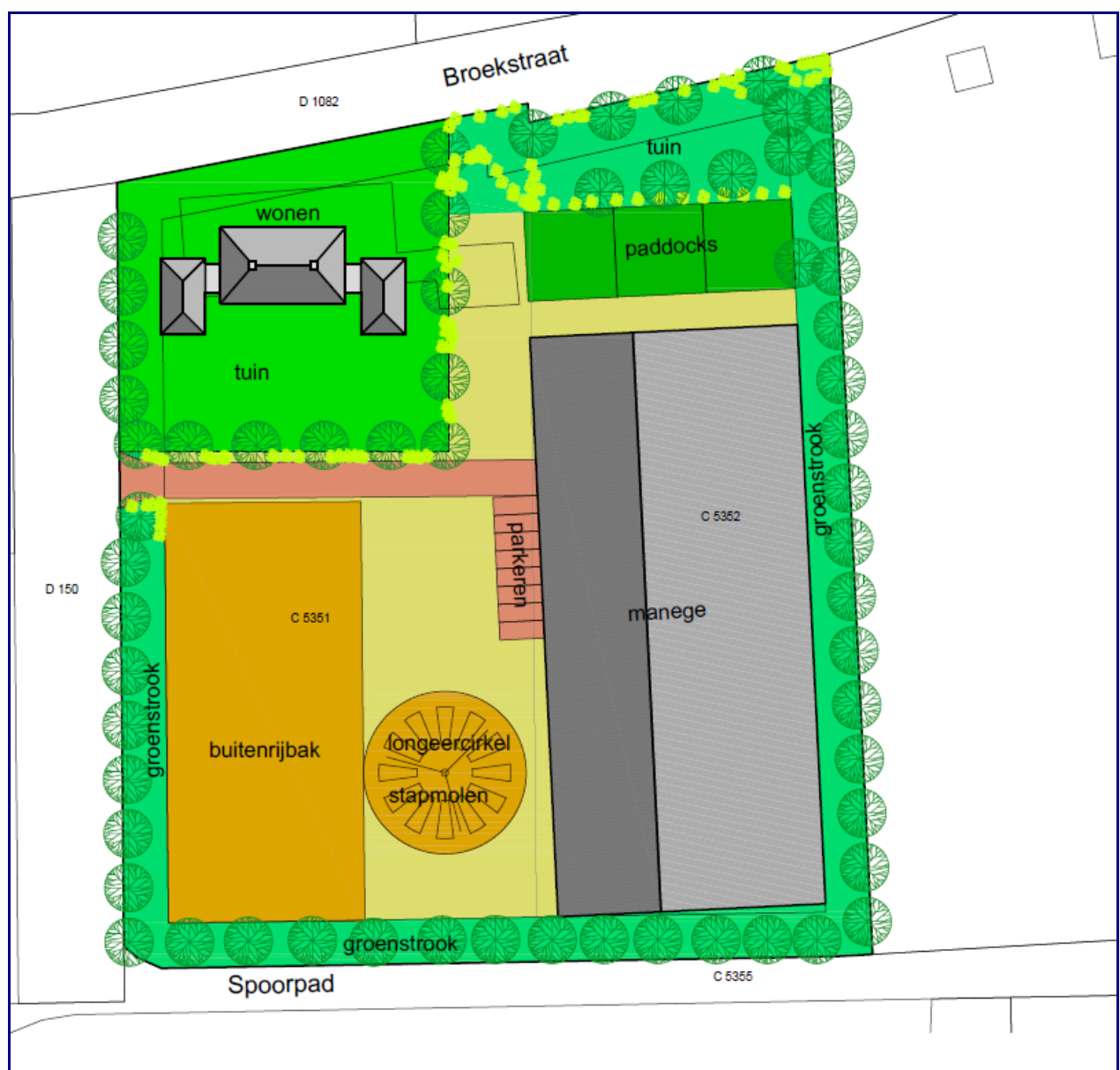
INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
1.1. Situatie	3
2. WETTELIJK KADER	5
2.1. Wet geurhinder en veehouderij	5
2.2. Wijziging Activiteitenbesluit met betrekking tot landbouwactiviteiten.....	5
2.3. Ruimtelijke ordeningsplannen en geurhinder van veehouderijen	5
3. UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN	6
3.1. Geuremissie en geurimmissie.....	6
3.2. Verschillende beoordelingen.....	6
3.2.1. Voorgrondbelasting	6
3.2.2. Afstanden	7
3.2.3. Achtergrondbelasting.....	7
3.2.4. Opslag van vaste mest.....	8
3.3. Geurgevoelig object	8
3.4. Bebouwde kom.....	9
4. GEURBEREKENINGEN.....	11
4.1. Voorgrondbelasting	11
4.2. Afstanden	11
4.3. Achtergrondbelasting	11
5. CONCLUSIE	12

1. INLEIDING

1.1. Situatie

Op het perceel aan de Broekstraat 7 te Geffen is momenteel een manege gevestigd. Op de locatie bevinden zich naast de (bedrijfs)woning, meerdere (verouderde) bedrijfsgebouwen, waaronder stallen en een binnenrijbak. De initiatiefnemer heeft de wens op deze locatie een nieuwe manege op te richten. Het beoogde plan is weergegeven op afbeelding 1.

Afbeelding 1. Beoogd plan op te richten manege Broekstraat 9 te Geffen

In de omgeving van het perceel ligt een aantal woningen. De geur vanuit de op te richten manege zou van invloed kunnen zijn op het woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van deze woningen.

In dit rapport wordt het onderzoek naar de ligging van de geur- en afstandscontouren en naar de overige geuraspecten voor de ruimtelijke ontwikkeling beschreven.

In hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader toegelicht. In hoofdstuk 3 beschrijven wij de uitgangspunten en achtergronden die in dit onderzoek worden gebruikt. De beoordeling van de geursituatie wordt beschreven in hoofdstuk 4. Ten slotte volgen in hoofdstuk 5 de conclusies.

2. WETTELIJK KADER

2.1. Wet geurhinder en veehouderij

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan standaard, landelijk geldende, afstanden en normen waaraan de ligging en geurbelasting van dierenverblijven getoetst moeten worden, in het geval van een aanvraag om milieuvergunning. De Wgv is nader uitgewerkt in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). De normen gelden ter plaatse van geurgevoelige objecten (bijvoorbeeld woningen) en de afstanden gelden tot deze geurgevoelige objecten. De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning. Dit verspreidingsmodel geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Rgv. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden.

Enkele begrippen uit de Wgv die relevant zijn en gebruikt worden in dit rapport, zijn nader toegelicht in hoofdstuk 3.

2.2. Wijziging Activiteitenbesluit met betrekking tot landbouwactiviteiten

Op 1 januari 2013 is een grote wijziging van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende regeling in werking getreden. Met de wijziging zijn meer veehouderijen onder de regels van het Activiteitenbesluit komen te vallen. Daarbij is onder meer de beoordeling van geur conform de Wet geurhinder en veehouderij (zoals toegelicht in hoofdstuk 3 van dit rapport) meegenomen. De toetsing aan middels geurverordeningen aangepaste geurnormen en afstanden geldt ook voor veehouderijen die onder de regels van het Activiteitenbesluit vallen.

2.3. Ruimtelijke orderingsplannen en geurhinder van veehouderijen

De geurbronnen van een op te richten veehouderij moeten op voldoende afstand van bestaande woningen in de omgeving liggen, zodat deze niet worden blootgesteld aan te veel geurhinder. Binnen de geur- en afstandscontouren rondom de veehouderijen is geen sprake van een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat.

De geurhinder in een gebied wordt behalve door de geurbelasting per veehouderij ook bepaald door de achtergrondbelasting, de geurbelasting ten gevolge van alle veehouderijen samen. Het is aan de gemeente om te beoordelen of de geurbelasting en geurhinder in een specifiek gebied acceptabel zijn.

3. UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN

3.1. Geuremissie en geurimmissie

De geuremissies worden uitgedrukt in Europese odour units (Europese geureenheden) per tijdseenheid: ou_E/s . Deze geuremissies zijn bepaald op basis van metingen aan de geurconcentraties uit stallen. De emissiefactoren per dier staan weergegeven in bijlage 1 van de Rgv.

De geurbelastingen (geurimmissies) worden uitgedrukt in odour units per kubieke meter lucht: ou_E/m^3 . Hiermee wordt het 98-percentiel van de geurconcentratie bedoeld. Dat is de geurconcentratie, berekend met een verspreidingsmodel, welke gedurende 2 procent van een jaar wordt overschreden.

3.2. Verschillende beoordelingen

3.2.1. Voorgrondbelasting

Met behulp van verspreidingsmodellen kan de geurbelasting vanuit dierenverblijven op geurgevoelige objecten worden berekend. De geurbelasting van een individuele veehouderij wordt 'voorgrondbelasting' genoemd. De geurbelasting is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld, zoals varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten. De maximaal toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten is afhankelijk van de ligging (concentratiegebied of geen concentratiegebied en binnen of buiten de bebouwde kom). De standaardnormen uit de Wgv zijn in tabel 1 opgenomen.

Tabel 1. Geurnormen volgens de Wet geurhinder en veehouderij

Ligging geurgevoelig object ^{1*}	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom
Concentratiegebied	3 ou_E/m^3	14 ou_E/m^3
Geen concentratiegebied	2 ou_E/m^3	8 ou_E/m^3

* de gemeente Maasdonk ligt in een concentratiegebied.

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid de standaardnormen aan te passen middels een gemeentelijke verordening. Het perceel aan de Broekstraat 7 te Geffen ligt niet in een gebied waarvoor de gemeente Maasdonk aangepaste geurnormen heeft vastgesteld.

Bij het beoordelen van vergunningaanvragen is voor het bepalen van de geurbelasting het gebruik van het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning 2010 voorgeschreven. Hiermee kan op vooraf ingegeven locaties de geurbelasting worden berekend. Om een goed beeld van de geurbelasting te verkrijgen is het handig om geurcontouren te kunnen berekenen en tekenen. Dit kan met het verspreidingsmodel

¹ gebied als aangegeven in bijlage I bij de Meststoffenwet

V-Stacks Gebied. De berekende waarden voor de geurbelasting zijn bij beide verspreidingsmodellen gelijk (sinds versie 2010). Hiertoe moeten alle parameters, inclusief de rekennauwkeurigheid (20%) en ruwheid in V-Stacks Gebied gelijk worden gesteld aan de parameters in V-Stacks Vergunning.

3.2.2. Afstanden

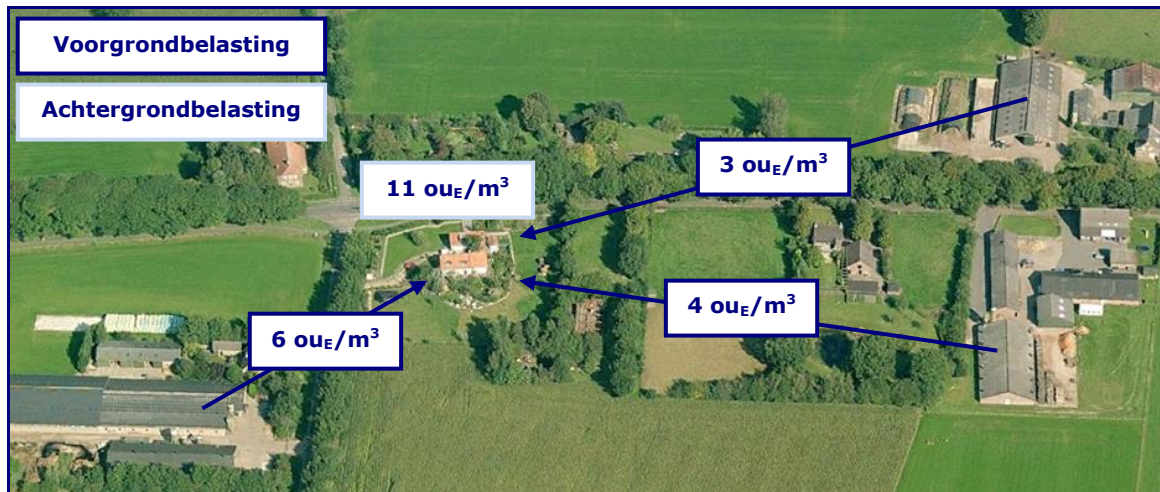
Naast geurnormen stelt de Wgv ook eisen aan de (vaste) afstanden van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. De afstanden gelden voor dieren waarvoor in de Rgv geen omrekeningsfactoren zijn vastgesteld, zoals melkrundvee, vrouwelijk jongvee en paarden. De minimaal aan te houden afstand bedraagt 50 meter tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 100 meter tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom. Deze afstanden gelden ongeacht het aantal dieren dat er gehouden wordt en worden gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt van een stal waarin de betreffende dieren worden gehouden.

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid de standaard aan te houden afstanden aan te passen middels een gemeentelijke verordening. Het perceel aan de Broekstraat 7 te Geffen ligt niet in een gebied waarvoor de gemeente Maasdonk aangepaste afstanden heeft vastgesteld.

Daarnaast moet de afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf (onafhankelijk van de diersoort die er gehouden wordt) minimaal 25 meter bedragen tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 50 meter bedragen tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom (gevel-gevel afstand). De bedrijfswoning die tot dezelfde veehouderij behoort wordt overigens niet aangemerkt als geurgevoelig object.

3.2.3. Achtergrondbelasting

De normen op grond van de Wgv gelden voor de geurbelasting van een individuele veehouderij. De (hoogste) geurbelasting van een individuele veehouderij op een geurgevoelig object wordt ook wel 'voorgroundbelasting' genoemd. De geurbelasting van alle veehouderijen samen op enige locatie wordt 'achtergrondbelasting' genoemd. Dit is vergelijkbaar met het begrip cumulatieve stankhinder uit de 'stankrichtlijnen'. Het verschil tussen voorgroundbelasting en achtergrondbelasting wordt toegelicht in afbeelding 2.

Afbeelding 2. Voorgrondbelasting versus achtergrondbelasting (fictieve situatie)

De Wgv kent geen normen voor de achtergrondbelasting of de mogelijkheid dergelijke normen te stellen. De achtergrondbelasting die optreedt of op kan treden is dan ook een gevolg van de aanwezige veehouderijen en de individuele geurbelasting. De gemeenteraad beoordeelt of de milieukwaliteit (de mate van geurhinder) die behoort bij een bepaalde achtergrondbelasting acceptabel is en of deze past binnen de doelstellingen voor een gebied.

3.2.4. Opslag van vaste mest

Naast de geur vanuit stallen vormt de opslag van vaste mest een mogelijke geurbron. Een opslag van vaste mest valt onder de regels van het Activiteitenbesluit (opslag agrarische bedrijfsstoffen). Een opslag van agrarische bedrijfsstoffen moet liggen op een afstand van ten minste 100 meter tot geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom en 50 meter tot geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom.

In artikel 6.24c van het Activiteitenbesluit is opgenomen dat de minimumafstanden niet van toepassing zijn op een bestaande opslag die op te korte afstand is gelegen als de opslag aanwezig was op 1 januari 2013 en verplaatsing redelijkerwijs niet mogelijk is.

3.3. Geurgevoelig object

Een geurgevoelig object is in de Wgv gedefinieerd als: 'gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt'. Alleen een gebouw kan een geurgevoelig object zijn. Duidelijk is dat een woning een geurgevoelig object is, mits deze een positieve planologische bestemming heeft en feitelijk geschikt is en gebruikt wordt om in te wonen. Of een ander gebouw (niet zijnde een woning), bijvoorbeeld een bedrijfsgebouw een geurgevoelig object is moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria die in de definitie verder zijn opgenomen.

Het gebouw is bestemd voor menselijk verblijf.

Gezien de toelichting op de Wgv betekent dit dat de locatie volgens een positieve planologische bestemming een functie moet hebben voor menselijk verblijf. In een kantoorgebouw, werkruimte of expeditieruimte kunnen zich mensen ophouden.

Het gebouw is blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk verblijf.

Het gebouw moet zodanig zijn (aard, indeling en inrichting) dat het feitelijk gezien ook mogelijk is om in het gebouw te verblijven. Als aan het voorgaande wordt voldaan zal dit in de praktijk normaliter ook het geval zijn.

Het gebouw wordt daarvoor (menselijk verblijf) permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, gebruikt.

Onduidelijk is wat onder permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik wordt verstaan. Waar de grens ligt in de mate van gebruik zal uit de jurisprudentie moeten blijken.

Gelet op de definitie gaan wij er van uit dat bedrijfsgebouwen, waarin zich gedurende langere tijd, vrijwel dagelijks (meerdere) mensen verblijven (in dit geval werken) aangemerkt kunnen worden als geurgevoelig object. Dit wordt bevestigd in jurisprudentie (onder andere ABRvS 200709155/1 van 24 december 2008, ABRvS 200801961/1 van 11 maart 2009, ABRvS 200902795/5/R3 van 14 oktober 2009 en ABRvS 201202274/1/A1 van 10 oktober 2012).

Woningen bij andere veehouderijen zijn ook geurgevoelige objecten. Voor deze woningen gelden afstandseisen (artikel 3, lid 2 Wgv). De afstandseisen zijn gelijk aan de afstandseisen zoals beschreven in paragraaf 3.3.2.

3.4. Bebouwde kom

Het begrip bebouwde kom is in de Wgv niet gedefinieerd, evenmin als in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro). In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel van de Wgv is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom 'niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving'. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. Als bebouwde kom wordt beschouwd: 'het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft' en waarin (dus) veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen of verblijven. InfoMil concludeert in haar handleiding behorend bij de Wgv dat het voor de hand ligt om voor de grenzen van de bebouwde kom aan te sluiten bij wat in de ruimtelijke ordening (het plaatselijke bestemmingsplan) daaronder wordt verstaan.

Of een bepaalde omgeving een bebouwde kom is zal per geval moeten worden bepaald. Zoals gezegd is dit niet eenduidig gedefinieerd. De volgende zaken spelen in deze afweging en rol:

- dichtheid bebouwing;
- aard en structuur van de omgeving en bebouwing;
- planologische karakter.

Mogelijk dat ook de historische situatie een rol speelt. Voor woningen gaan wij uit van een bebouwde kom, als deze in een woonwijk of woongebied zijn gelegen, waarbij de erven aan meerdere zijden aan elkaar aansluiten. Woningen die geconcentreerd zijn gelegen in een op zichzelf staande lintbebouwing beschouwen wij niet als bebouwde kom. Deze opvatting sluit aan bij de jurisprudentie over het begrip bebouwde kom zoals dat werd gehanteerd in de brochure veehouderij en Hinderwet (één van de 'stankrichtlijnen') en in de Stankwet.

4. GEURBEREKENINGEN

Bij de op te richten manege aan de Broekstraat 7 te Geffen zijn de volgende geurbronnen van belang:

- geur vanuit de paardenstallen;
- geur vanuit de opslag van vaste mest.

4.1. Voorgrondbelasting

Er worden geen dieren gehouden waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld. Een beschouwing van de voorgrondbelasting is daarom niet nodig.

4.2. Afstanden

De geurgevoelige objecten in de omgeving zijn gelegen buiten een bebouwde kom (in termen van de Wgv). Voor zowel de emissiepunten van de paardenstallen als de opslag van vaste mest geldt daarom een aan te houden afstand van 50 meter tot de geurgevoelige objecten in de omgeving (zie paragraaf 3.3).

De afstanden van 50 meter rondom de geurgevoelige objecten zijn weergegeven op de kaart in bijlage 1. Wanneer de zowel de emissiepunten van de paardenstallen als de mestopslag buiten deze afstandscontouren worden gerealiseerd, is (ten aanzien van deze geurbronnen) sprake van een acceptabel woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de geurgevoelige objecten in de omgeving.

Daarnaast geldt een gevel-gevel afstand van 25 meter voor de paardenstallen. De afstanden van 25 meter rondom de geurgevoelige objecten zijn weergegeven op de kaart in bijlage 2. Wanneer de gevels van de paardenstallen buiten deze afstandscontouren worden gerealiseerd, is wat betreft de gevel-gevel afstand sprake van een acceptabel woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de geurgevoelige objecten in de omgeving.

4.3. Achtergrondbelasting

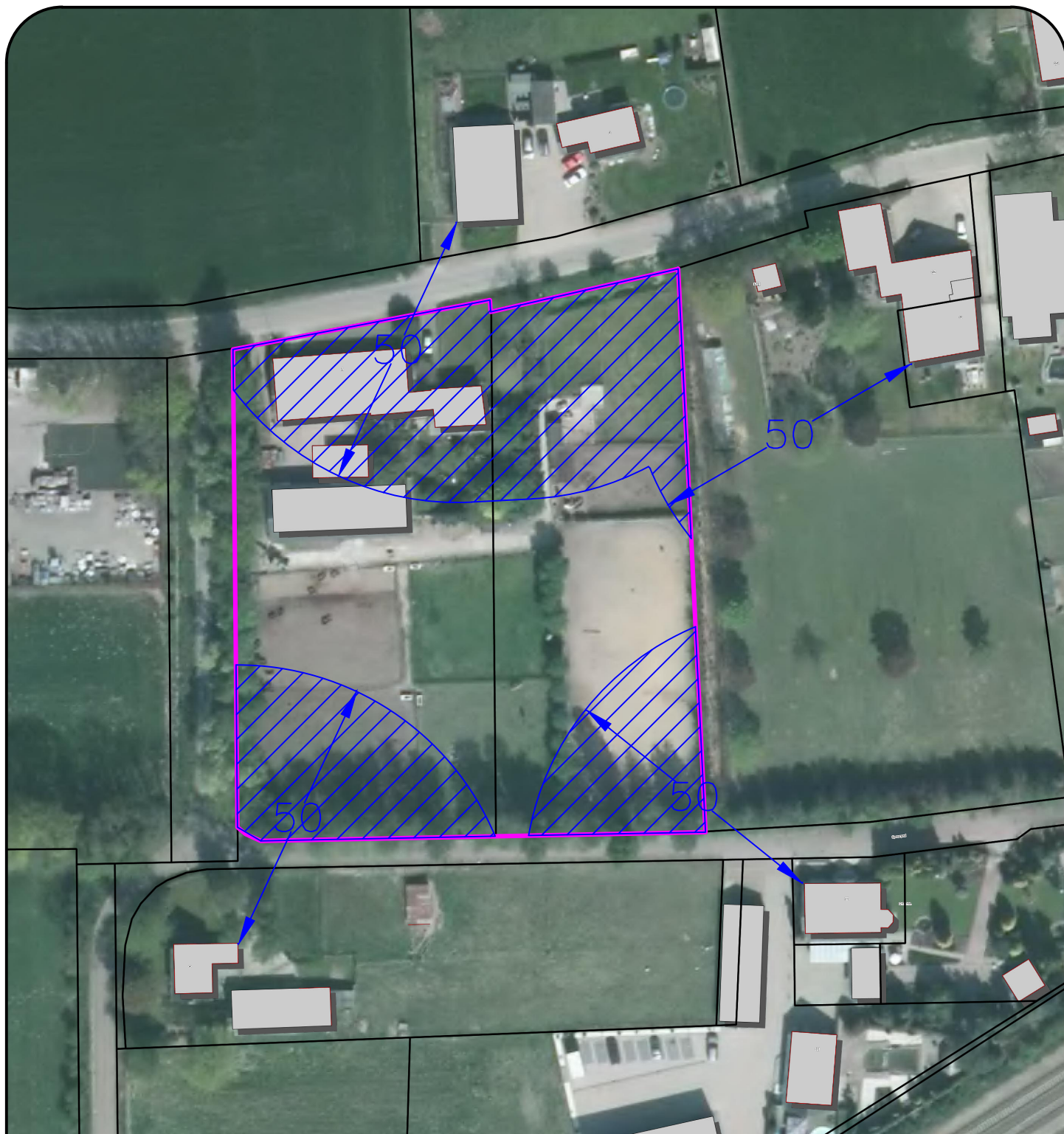
De achtergrondbelasting wordt gevormd door de geurbelasting van alle veehouderijen samen (zie paragraaf 3.3.3). De geuremissie is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld, zoals varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten. Het houden van paarden en de opslag van vaste mest dragen niet bij aan de achtergrondbelasting. Een beschouwing van de achtergrondbelasting is daarom niet nodig.

5. CONCLUSIE

Wanneer de zowel de emissiepunten van de paardenstallen als de mestopslag buiten de afstandscontouren op de kaart in bijlage 1 worden gerealiseerd, is (ten aanzien van deze geurbronnen) sprake van een acceptabel woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de geurgevoelige objecten in de omgeving.

Wanneer de gevels van de paardenstallen buiten de afstandscontouren op de kaart in bijlage 2 worden gerealiseerd, is wat betreft de gevel-gevel afstand sprake van een acceptabel woon- en verblijfsklimaat ter plaatse van de geurgevoelige objecten in de omgeving.

De zones op de kaarten in bijlagen 1 en 2 worden overgenomen in de verbeelding van het bestemmingsplan. Daarmee wordt gewaarborgd dat de geurbronnen op voldoende afstand van de geurgevoelige objecten liggen en dat ter plaatse van alle geurgevoelige objecten sprake is van een acceptabel woon- en verblijfsklimaat.

Bijlage 1 - Broekstraat 9 Geffen, afstanden 50 meter

- afstand 50 meter rondom bestaande geurgevoelige objecten
- plangebied
- zone niet te benutten voor:
 - emissiepunten stallen
 - opslag vaste mest

DATUM 26 mei 2014

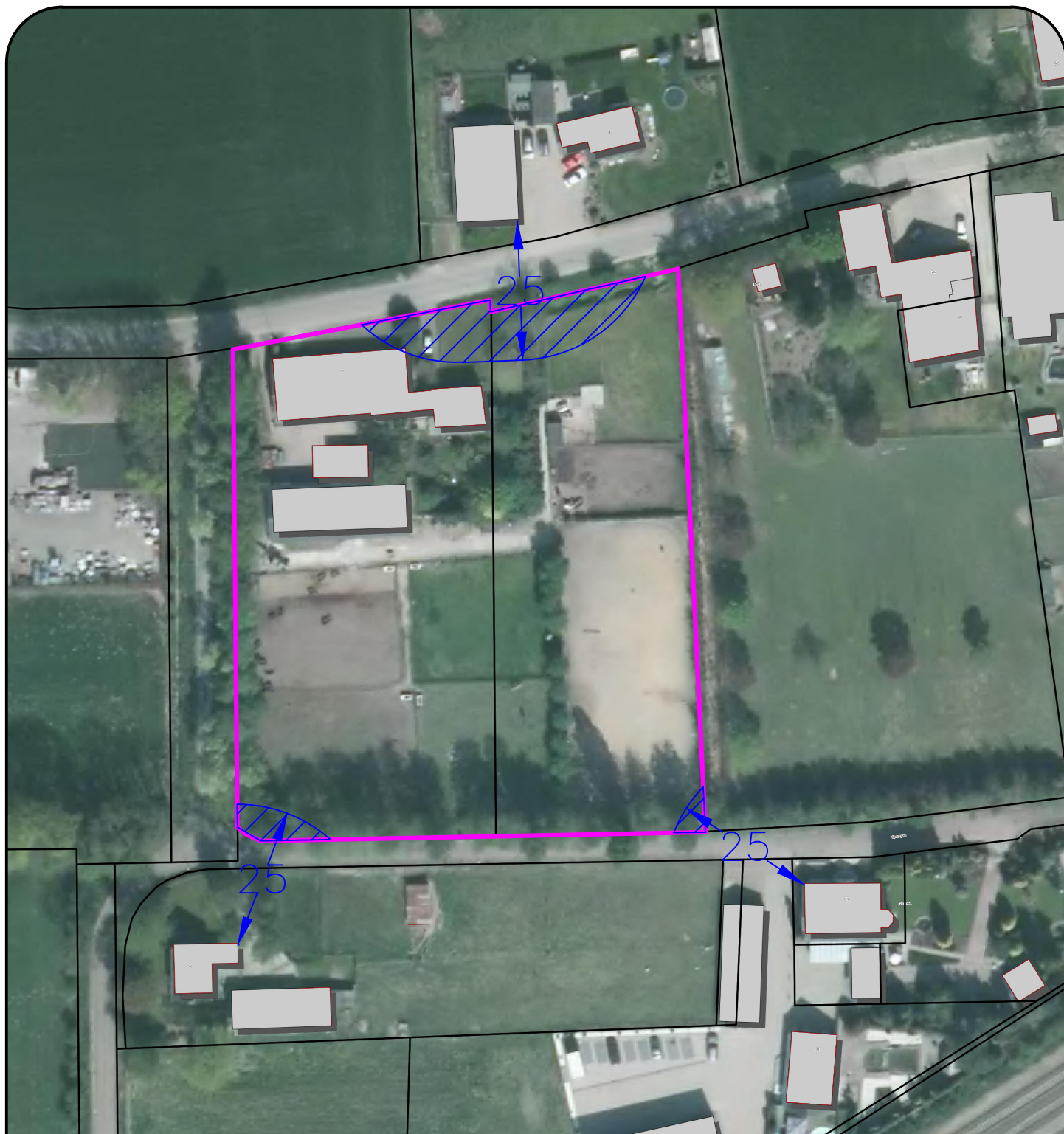
TEKENAAR RK

SCHAAL 1 : 1.000

FORMAAT A4

Heidebloemstraat 15 • Postbus 64 • 5480 AB Schijndel
 T 073 594 10 11 • F 073 594 11 20 • www.deroever.nl

Bijlage 2 - Broekstraat 9 Geffen, afstanden 25 meter

- afstand 25 meter rondom bestaande geurgevoelige objecten
- plangebied
- zone niet te benutten voor:
- paardenstallen (gevels)

DATUM 26 mei 2014

TEKENAAR RK

SCHAAL 1 : 1.000

FORMAAT A4

Heidebloemstraat 15 • Postbus 64 • 5480 AB Schijndel
T 073 594 10 11 • F 073 594 11 20 • www.deroever.nl